

Από το σύμπτωμα στο σύνθωμα

FABIAN FAJNWAKS

(Εισαγωγή στο θεωρητικό σεμινάριο)

Ο Λακάν όρισε το ασυνείδητο ως τον λόγο του Άλλου, και το υποκείμενο ως κάτι που συγκροτείται με την παραπομπή του ενός σημαίνοντος στο άλλο. Το σύμπτωμα, όπως το εισήγαγε το έργο του Φρόντ, βρίσκει έτσι μια επαναδιατύπωση και μια δομική τυποποίηση εναρμονισμένη με τις γλωσσικές παραμέτρους της ψυχαναλυτικής εμπειρίας. Η ερμηνεία, το μοναδικό εργαλείο αντιμετώπισης του συμπτώματος, βρίσκει επίσης τις γλωσσικές της παραμέτρους.

Ωστόσο, η γλωσσική εμβέλεια της εμπειρίας μιας ψυχανάλυσης θα βρεθεί όλο και περισσότερο πλαισιωμένη από την κατασκευή του αντικειμένου (α) και από τη λακανική θεώρηση της διάστασης της απόλαυσης που ενέχεται στο σύμπτωμα. Αυτή η θεωρητική ανασυγκρότηση θα προσδιοριστεί επίσης από την αμφισβήτηση της κεντρικής θέσης του Ονόματος του Πατρός (που επιχειρείται με αφετηρία το σεμινάριο *Το αντίστροφο της ψυχανάλυσης*) και από την προσέγγισή του ως προσποιητού, η οποία συνοδεύει την πληθυντική του διάσταση (που είχε εισαχθεί στο σεμινάριο *Τα Ονόματα του Πατρός*).

Έτσι θα χαρακτηί ο δρόμος προς το σύνθωμα (μια αρχαιότερη εκδοχή γραφής του συμπτώματος που υιοθέτησε ο Λακάν), μαζί με την προαγωγή του βορρόμειου κόμβου και των τριών πεδίων -Πραγματικό, Συμβολικό, Φαντασιακό- που ο κόμβος συναρμόζει.

Η κλινική αλλάζει ριζικά με βάση το νέο αυτό υπόδειγμα: Η ερμηνεία περιορίζεται στο να κάνει να ακουστεί η ικανοποίηση που συμπυκνώνεται σε μερικά σημαίνοντα που αποσπώνται από την αλυσίδα, ενώ η διάρκεια της συνεδρίας εξαρτάται από την ανάδυση της *υπεραπόλαυσης* του ομιλούντος όντος. Η ομιλία θα συνεχίσει να μετράει κατά την εμπειρία μιας ανάλυσης, αλλά θα μετράει πολύ περισσότερο ως το μέσον μιας ικανοποίησης που ο Λακάν ονομάζει απόλαυση. Η συρρίκνωση της τελευταίας στον ελάχιστο, απερίσταλτο πυρήνα της θα αποτελεί πλέον τη στόχευση μιας ψυχανάλυσης.

(Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών, Ρεθύμνου 5, Σάββατο 11.3.17)